

Welke soorten beleggingen zijn er?

Je kunt op verschillende manieren je geld beleggen. Hier lees je welke manieren consumenten het meest gebruiken. Ook vertellen we wat de belangrijkste eigenschappen van deze manieren zijn.

Beleggen in aandelen

Beleggen in aandelen komt veel voor. Als je belegt in aandelen, koop je een deel van een bedrijf. Je bent dan aandeelhouder van een bedrijf. Het bedrag dat je betaalt voor een aandeel heet de koers. De koers ontstaat op de beurs.

Hoe verandert de koers?

Als de beurs open is, kan de koers veranderen. De koers stijgt wanneer er veel vraag is naar de aandelen van een bepaald bedrijf. De koers kan ook dalen als er weinig vraag is. De koers hangt ook af van hoe het gaat met een bedrijf. Bijvoorbeeld van de winst of de kosten die het bedrijf maakt. Maar ook van koersen van andere bedrijven op de beurs ergens anders in de wereld. Of van de gevoelens van de beleggers.

Hoe maak je winst?

Verkoop je de aandelen voor een hogere koers dan je ze gekocht hebt? Dan heb je winst. Verder kun je als aandeelhouder dividend ontvangen. Dividend is een soort winstuitkering. Dividend kan worden uitgekeerd in contanten of in nieuwe aandelen.

Hoeveel dividend de aandeelhouders krijgen, hangt af van de winst van het bedrijf.

Wanneer heb je verlies?

Verkoop je de aandelen tegen een lagere koers dan je ze gekocht hebt? Dan heb je verlies. Soms verkopen mensen hun aandelen, ook al is de koers lager geworden. Bijvoorbeeld als ze bang zijn dat het bedrijf waarin ze aandelen hebben failliet gaat. Als het bedrijf failliet gaat, zijn de aandelen niets meer waard.

Dividend

Beleggers kunnen dividend van beursfondsen uitgekeerd krijgen. Heb je een call-optie, dan is het misschien interessant om net voordat een fonds het dividend aan aandeelhouders betaalt, de opties te gebruiken. Je hebt dus recht op de onderliggende waarde van de call-optie. Bijvoorbeeld aandelen. Voor deze aandelen krijg je dividend.

Gebruik je de call-opties niet, dan daalt de waarde van deze opties op de ex-dividenddatum. Dit is de datum waarop beursfondsen het dividend net hebben betaald.

Veel beleggers gebruiken hun call-opties niet voor de ex-dividenddatum. Ze vinden het vaak ingewikkeld of ze vinden de kosten te hoog. Of deze manier van beleggen interessant voor je is, hangt af van de hoogte van het dividend, de intrinsieke waarde en de transactiekosten.

Wil je meer informatie over dividend? Op deze pagina kun je naar de website van Euronext Amsterdam N.V.

Beleggen in obligaties

Als je een obligatie koopt, leen je in feite geld aan een bedrijf of een andere instantie. Ook landen kunnen op deze manier geld lenen. In ruil daarvoor krijg je rente uitbetaald. Obligaties hebben een vaste looptijd. Aan het einde van de looptijd wordt het totale geleende bedrag terugbetaald. Als het bedrijf of de instantie in betalingsmoeilijkheden komt, dan loop je het risico dat de rente of de lening niet afbetaald wordt. Als je obligaties koopt van financieel gezonde bedrijven of instanties, dan zal dit risico klein zijn. De rentevergoeding op zulke obligaties zal daardoor vaak ook beperkt zijn. Beleggen in obligaties is een relatief veilige vorm van beleggen.

De koers van een obligatie hangt vooral af van de rentestand. Als de rente stijgt levert een obligatie minder op. Als het uitgevende bedrijf of de uitgevende instantie in financiële moeilijkheden raakt, levert een obligatie minder (of niets) op.

beleggen in een beleggingsfonds

Ook beleggen in een beleggingsfonds komt veel voor. Je koopt dan een deel van een fonds. Dit deel heet een participatie.

Waarin beleggen beleggingsfondsen?

Een beleggingsfonds belegt jouw geld en het geld van andere beleggers in verschillende bedrijven. Beleggingsfondsen beleggen onder andere in effecten. Dat zijn rechten die geld waard zijn, die je kunt kopen en verkopen. Bijvoorbeeld opties of obligaties.

Beleggingsfondsen werken vaak met thema's. Ze beleggen in zaken die ze belangrijk vinden of waarmee ze veel geld denken te verdienen. Er zijn bijvoorbeeld fondsen die beleggen in telefonie. Maar er zijn ook fondsen die beleggen in bepaalde werelddelen, zoals in Amerika of Japan.

Hoe maak je winst?

Verkoop je participaties voor een hogere prijs dan je ze gekocht hebt? Dan maak je winst. Als het beleggingsfonds winst maakt, krijg je vaak nieuwe participaties. Je krijgt dus geen contant geld.

Wat is het risico?

Je kunt ook verliezen. Bijvoorbeeld als de bedrijven waarin je belegt, verlies lijden. Jouw participaties worden dan minder waard. Verkoop je participaties voor een lagere prijs dan je ze gekocht hebt? Dan heb je verlies.

Beleggen in opties

Bij beleggen in opties koop je het recht om een onderliggende waarde (bijvoorbeeld aandelen) te kopen of verkopen voor een bepaalde prijs. Opties verhandel je op de effectenbeurs. De prijs van een optie hangt af van:

- De koers van het aandeel
- De prijs waarvoor je het aandeel kan kopen of verkopen. Dit heet de uitoefenprijs.
- De looptijd. Dit is de periode waarin je de aandelen mag kopen en verkopen voor de uitoefenprijs.
- De kans dat de koers van de aandelen verandert en hoeveel die koers steeds verandert. Dit heet de volatiliteit.

Je bepaalt van tevoren wanneer je de opties mag verhandelen en voor welke prijs je de aandelen mag kopen of verkopen. Als je een optie verkoopt, moet je margin betalen. Dat is een garantie dat je de aandelen ook echt koopt of verkoopt.

Met een optie koop je vaak honderd aandelen. Het gaat dan ook vaak om veel geld. Beleggen in opties is daarom alleen interessant voor mensen die actief beleggen. Actief beleggen betekent dat je altijd weet hoeveel de aandelen waard zijn. Zo kun je steeds het goede moment kiezen om te kopen en te verkopen.

Er zijn twee soorten opties.

1. Call-optie
Met een call-optie mag je aandelen kopen voor een afgesproken prijs.
2. Put-optie
Met een put-optie mag je aandelen verkopen voor een afgesproken prijs.

Klik hiernaast voor meer informatie over deze opties, en over beleggen in futures en risico's.

Call-opties

Een call-optie is een verhandelbaar recht om gedurende een bepaalde tijd, aandelen te kopen. Je kunt dat recht kopen en verkopen, net als het aandeel zelf. Verkopen van een optie heet ook schrijven van een optie.

Kopen

Koop je een call-optie? Dan krijg je het recht om aandelen te kopen. Van te voren spreek je een bedrag af waarvoor je die aandelen mag kopen. Dat bedrag kan niet veranderen. Je spreekt van te voren ook af in welke periode je die aandelen mag kopen. Die periode kan ook niet veranderen.

Verkopen

Verkoop je een call-optie? Dan verkoop je het recht om de aandelen te kopen aan iemand anders. Stel dat de koper die aandelen ook echt wil hebben. Dan moet je als verkoper van de call-optie de aandelen ook kunnen leveren. Tegen het bedrag dat je in de call-optie hebt afgesproken. Dat is je plicht.

Hoe maak je winst?

Stijgt de koers van de aandelen? Dan wordt je call-optie meer waard. Iedereen wil natuurlijk graag het recht hebben om aandelen te kopen tegen een lager bedrag dan ze waard zijn. Iedereen wil jouw call-optie dus kopen. Je winst is het verschil tussen de verkoopprijs en de koopprijs van je call-optie. Als je de call-optie gebruikt om de aandelen te kopen, is je maximale winst het verschil tussen de uitoefenprijs (de prijs waarvoor je de aandelen mag kopen) en de koers van het aandeel.

Wat is het risico?

Daalt de koers van de aandelen? Dan wordt je call-optie minder waard. Want niemand wil het recht hebben om aandelen te kopen tegen een hoger bedrag dan ze waard zijn. Niemand wil jouw call-optie dus kopen. Als aan het einde van de looptijd van je call-optie de aandelen minder waard zijn dan de uitoefenprijs (de prijs waarvoor je de aandelen mag kopen), dan is je call-optie waardeloos geworden. Want zonder call-optie kun je de aandelen goedkoper kopen.

Put-opties

Een put-optie is een verhandelbaar recht om aandelen, gedurende een bepaalde tijd, te verkopen. Je kunt dat recht kopen en verkopen, net als het aandeel zelf. Verkopen van een optie heet ook schrijven van een optie.

Kopen

Koop je een put-optie? Dan krijg je het recht om aandelen te verkopen. Van te voren spreek je een bedrag af waarvoor je die aandelen mag kopen. Dat bedrag kan niet veranderen. Je spreekt van te voren ook af in welke periode je die aandelen mag verkopen. Die periode kan ook niet veranderen.

Heb je aandelen die je graag wilt houden? Als je een put-optie koopt voor die aandelen, weet je zeker dat ze voor jou hun waarde behouden. Want je hebt in die put-optie afgesproken voor welk bedrag je ze mag verkopen. Je kunt je met een put-optie dus verzekeren van de waarde van je aandelen.

Verkopen

Verkoop je een put-optie? Dan verkoop je het recht om de aandelen te verkopen aan iemand anders. Stel dat de koper die aandelen ook echt wil verkopen. Dan moet je als verkoper van de put-optie de aandelen ook kopen. Tegen het bedrag dat je in de put-optie hebt afgesproken. Dat is je plicht.

Hoe maak je winst?

Daalt de koers van de aandelen? Dan wordt je put-optie meer waard. Iedereen wil natuurlijk graag het recht hebben om aandelen te verkopen tegen een hoger bedrag dan ze waard zijn. Iedereen wil jouw put-optie dus kopen. Je winst is het verschil tussen de verkoopprijs en de koopprijs van je put-optie. Als je de put-optie gebruikt om de aandelen te verkopen, is je maximale winst het verschil tussen de uitoefenprijs (de prijs waarvoor je de aandelen mag kopen) en de koers van het aandeel.

Wat is het risico?

Stijgt de koers van de aandelen? Dan wordt je put-optie minder waard. Want niemand wil het recht hebben om aandelen te verkopen tegen een lager bedrag dan ze waard zijn. Niemand wil jouw put-optie dus kopen. Als aan het einde van de looptijd van je put-optie de aandelen meer waard zijn dan de uitoefenprijs (de prijs waarvoor je de aandelen mag kopen), dan is je put-optie waardeloos geworden. Want zonder put-optie kun je de aandelen goedkoper kopen.

Beleggen in futures

Een future is een overeenkomst waarmee je belegt in de waardeverandering van een product. Er bestaan futures op bijvoorbeeld koffie en graan. Maar ook op financiële producten, zoals een pakket aandelen. Je kunt de overeenkomst kopen en verkopen. Futures verhandel je op de effectenbeurs of een goederentermijnbeurs.

Elke dag berekent de financiële onderneming hoeveel de koers van het product is gestegen of is gedaald sinds de dag ervoor. Als de koers is gestegen, krijg je het verschil uitbetaald. Is de koers gedaald, dan moet je het verschil bijbetalen. Je bepaalt van tevoren de hoeveelheid van het product waarmee je belegt. Je bepaalt ook van tevoren hoelang je belegt.

Initial margin en variation margin

De koper en verkoper hebben allebei een verplichting. Soms moet de koper betalen, soms de verkoper. Ze moeten daarom allebei initial margin betalen als ze de overeenkomst ondertekenen. Dat bedrag garandeert dat ze elkaar ook echt betalen als ze dat moeten.

Het bedrag dat ze iedere dag moeten betalen of krijgen, hangt af van de koers van de future op dat moment. Dit bedrag heet de variation margin.

Hoe maak je winst?

Heb je een future gekocht? En stijgt het product waarop je een future hebt in waarde? Dan maak je winst. Je krijgt namelijk de waardeverhoging uitbetaald.

Heb je een future verkocht? En daalt het product waarop je een future hebt in waarde? Dan maak je winst. Je krijgt namelijk de waardevermindering uitbetaald.

Wat is het risico?

Heb je een future gekocht? En daalt het product waarop je een future hebt in waarde? Dan moet je de waardevermindering betalen.

Heb je een future verkocht? En stijgt het product waarop je een future hebt in waarde? Dan moet je de waardeverhoging betalen.

Zijn er nog meer risico's bij beleggen?

De financiële onderneming die voor jou naar de beurs gaat, kan failliet gaan. Dat kan betekenen dat ze jou niet meer kunnen betalen. Je krijgt dan de waarde van je opties, futures of margin niet meer terug. Jij als belegger hebt dan alleen recht op een deel van de boedel. Net als alle andere beleggers en schuldeisers.

Wat moet je doen voordat je gaat beleggen?

Je kunt op veel manieren je geld beleggen. Het is belangrijk dat je je altijd eerst goed laat informeren.

Vraag advies

Vraag advies aan een beleggingsadviseur of vermogensbeheerder. Die moet het volgende aan je vragen:

- Waarom wil je beleggen?
- Wat is je financiële situatie?
- Hoeveel risico wil je nemen?

De adviseur moet met het antwoord op die vragen jouw situatie duidelijk op papier zetten. Hij maakt dan een cliëntenprofiel of een beleggingsprofiel van jouw situatie. Dit profiel laat zien of een belegging past bij wat jij wilt.

Verzamel veel informatie

Je bent zelf ook verplicht om veel informatie te vragen over de onderneming, bijvoorbeeld de bank, waar je wilt beleggen. Je moet ook informatie vragen over de manier waarop je wilt beleggen, bijvoorbeeld in een beleggingsfonds. Alleen als je genoeg informatie hebt, kun je een goede keuze maken.

Vergelijk de verschillende mogelijkheden

Vergelijk altijd de verschillende manieren om te beleggen. Kijk bijvoorbeeld naar het verschil in risico. En kijk naar de kosten die je moet betalen. Er zijn websites die beleggingsfondsen en de soorten beleggingen vergelijken. Voorbeelden van deze sites zijn geldwaardering en morningstar.

Weet wat je weet - financiële kennistest

Benieuwd naar jouw kennis over financiële producten? Doe dan nu de financiële kennistest. Je vult 15 vragen in over hypotheek, lenen of beleggen, en weet direct hoeveel jij hiervan afweet.

Rendementen

Rendementen heb je in allerlei soorten en maten. Je gebruikt het rendement om te berekenen hoeveel geld je later waarschijnlijk krijgt. Het is belangrijk te weten om welk rendement het precies gaat. Stel jezelf daarom de volgende vragen:

- wat is het rendement?
- is het een bruto of netto rendement?
- wat is het rendement als alle kosten en premies er af zijn?
- hoe groot is de kans dat ik dit rendement ga halen?
- past dit rendement bij mijn situaties?
- welk rendement wordt er uiteindelijk gebruikt om het eindbedrag te bekenen?

Wat is het rendement?

Het rendement geeft aan wat de opbrengst van een financieel product is of zal zijn. Je kan het rendement berekenen door je opbrengst te delen door de inleg. Als je het rendement weet en je weet welk eindbedrag je wanneer wilt hebben, dan kan je berekenen hoeveel je elke maand moet inleggen.

Bij een spaarrekening is de spaarrente bijna altijd hetzelfde als het rendement. Door rente-op-rente kunnen kleine verschillen in rendement op langere termijn grote verschillen in eindbedrag veroorzaken.

Voorbeeld

Stel dat de spaarrente 5% per jaar is, dan is je rendement dus 4% per jaar. Leg je € 100 in, dan heb je na één jaar € 5 rente dus in totaal € 105. Na twee jaar krijg je 5% van € 105 is € 5,25 aan rente. Aan het einde van het tweede jaar heb je € 110,25 op je spaarrekening.

Inleg € 100, rente 5%, vrij opneembaar				
Jaar	bedrag	Bruto rendement	Opbrengst	Netto rendement
0	€ 100	5%	€ 5	5%
1	€ 105	5%	€ 5,25	5%
2	€ 110,25	5%	€ 5,51	5%

Je krijgt in het tweede jaar dus meer aan rente (€ 5,25) dan in het eerste jaar (€ 5). Dat heet rente-op-rente. Kleine verschillen in rendement kunnen door rente-op-rente grote gevolgen hebben op de lange termijn. Na 20 jaar is € 100 bij 5% rendement gegroeid tot € 265. Bij een rendement van 6% en €100 inleg heb je na 20 jaar € 321.

Bruto of netto rendement?

Een bruto rendement is het rendement zonder aftrek van kosten en premies. Bij een netto rendement zijn (een deel van) de kosten wel al van de opbrengst afgetrokken. Het netto rendement bepaalt dus hoeveel geld je uiteindelijk krijgt.

Vraag dus altijd of een rendement bruto of netto is. Het netto rendement bepaalt wat je uiteindelijk overhoudt. Een bruto rendement van 6% met 2% aan kosten is beter dan een bruto rendement van 8% met 5% kosten. In het eerste geval is je netto rendement namelijk 4% (6% - 2%) en in het tweede geval 3% (8% - 5%).

Een bruto rendement is altijd hoger dan een netto rendement. Als er verder helemaal geen kosten zijn, dan zijn bruto en netto rendement gelijk.

Voorbeeld

Op een spaarrekening waarbij je zonder kosten je geld kan opnemen is het bruto rendement gelijk aan je netto rendement. In het voorbeeld hierboven dus 5% per jaar.

Stel nu dat je 1% opnamekosten hebt. Het bruto rendement blijft 5% op de spaarrekening (de spaarrente blijft hetzelfde).

Als je na een jaar je € 105 opneemt, moet je daar 1%, is € 1,05 over betalen. Je krijgt uiteindelijk € 103,95. Je opbrengst na een jaar is dus € 3,95, dus je netto rendement is 3,95% (€ 3,95 gedeeld door je inleg van € 100).

Inleg € 100, rente 5%, 1% kosten voor opnemen				
Jaar	bedrag	Bruto rendement	Opbrengst	Netto rendement bij opnemen
0	€ 100	5%	€ 5	3,95%
1	€ 105	5%	€ 5,25	4,47%
2	€ 110,25	5%	€ 5,51	4,65%

Rekenrendement

Vaak beleg je of spaar je om een bepaald doel te bereiken, een bepaald bedrag dat je na verloop van tijd wilt hebben. Bij sparen kan je de spaarrente gebruiken om te berekenen hoeveel geld je iedere maand moet sparen om dat doel te halen. Bij beleggen kan je dat ook doen, alleen gebruik je dan rekenrendementen. Het rekenrendement is dus het verwachte rendement. Andere namen voor rekenrendement zijn voorbeeldrendement of prognoserendement.

Bij sparen is het rekenrendement (de spaarrente) vrijwel zeker. Wanneer je gaat beleggen is dat niet zo. Niemand kan de beurs voorspellen en een het werkelijke rendement kan hoger of lager dan het verwachte rekenrendement. Hogere (verwachte) rendementen gaan vaak samen met hogere risico's. Hoe meer risico je loopt, hoe grote de kans dat het werkelijke rendement afwijkt van het verwachte rekenrendement.

Er zijn veel verschillende soorten rekenrendement. Vraag altijd welk rendement er uiteindelijk gebruikt wordt om het eindbedrag (doelkapitaal) te berekenen. Hoe realistisch is het gebruikte rekenrendement? Past het rekenrendement bij je? Het gebruikte rekenrendement bepaalt ook hoeveel je per maand moet inleggen.

Rekenrendementen in een Financiële Bijsluiter

In een Financiële Bijsluiter staat de belangrijkste informatie over een financieel product. In de bijsluiter staat wat het product precies is en wat het kost. Maar ook wat de risico's zijn en wat het product kan opbrengen. En wat er gebeurt als je eerder wilt stoppen met het product.

Onder het kopje "Wat kan het product opbrengen?" staan drie rekenrendementen (voorbeeldrendementen). Deze vind je onder de 'zie ook link'. Elk rekenrendement heeft zijn eigen plaatje. Ze voorspellen wat de opbrengst van het product is in drie verschillende situaties:

- Netto historisch rendement
- Netto rendement bij een bruto rendement van 4%
- Netto pessimistisch rendement

In alle Financiële Bijsluiters zijn de kosten al van de rendementen afgehaald. Er staan dus alleen netto rendementen in. Je kunt de rekenrendementen dus direct vergelijken met rekenrendementen in een Financiële Bijsluiter van een andere aanbieder.

Netto historisch rendement

Het netto historisch rendement voorspelt de opbrengst op basis van de afgelopen twintig jaar. Producten die korter dan twintig jaar bestaan, moeten (ook) gegevens van de AFM gebruiken om het historisch rendement te berekenen.

Netto rendement bij een bruto rendement van 4%

Bij dit rekenrendement is het bruto rendement 4%. Alle kosten en premies worden dan van de bruto opbrengst afgetrokken. Zo krijg je een netto rendement bij 4% bruto rendement. Met dit voorbeeld kan je goed het effect van kosten en premies tussen verschillende aanbieders vergelijken. Bij alle aanbieders is namelijk het bruto rendement 4%, dus hoe lager het netto rendement is, hoe meer je dus aan kosten en premies betaald.

Netto pessimistisch rendement

De opbrengst bij een pessimistische voorspelling. Dit rekenrendement voorspelt wat er gebeurt als de opbrengst van het product tegenvalt. De opbrengst kan dan lager zijn dan de inleg. Het netto rendement is dan dus negatief (minder dan nul).

Welk rekenrendement gebruiken?

Een rekenrendement mag nooit hoger zijn dan het bruto historisch rendement.

In de praktijk gebruiken financiële dienstverlener als rekenrendement dan ook meestal het historische rendement. Soms kiezen ze voor een lager rekenrendement. Dat is verstandig wanneer het historische rendement vrij hoog is. Hiermee verlaag je de kans dat je het doelvermogen niet haalt. Wel zal je een hoger bedrag per maand moeten betalen.

De meeste financiële dienstverleners gebruiken een rekenrendement waarbij in de helft van de gevallen het doelvermogen (eindbedrag) gehaald wordt. Wil je meer zekerheid dat het eindbedrag gehaald wordt, dan moet je met een lager rekenrendement (laten) rekenen. Ook dan zal het bedrag dat je per maand moet betalen stijgen.

Bij een hypotheek met Nationale Hypotheek Garantie mag het rekenrendement nooit hoger dan 8% zijn. Ook niet als het historisch rendement wel veel hoger was. Veel financiële dienstverleners gebruiken nooit bruto rekenrendementen die hoger zijn dan 8%. Er mag wel altijd met een bruto rekenrendement gerekend worden dat lager is dan 8%.

Fondsrendement en productrendement

Sommige financiële producten zijn een combinatie van verschillende andere financiële producten. Bij bijvoorbeeld een beleggingsverzekering beleg je vaak in beleggingsfondsen. Het beleggingsfonds is gecombineerd met een overlijdensrisicoverzekering en samen is dat één product, een beleggingsverzekering. Je hebt dan een bruto en netto rendement voor het beleggingsfonds (fondsrendement) en een bruto en netto rendement voor de beleggingsverzekering (productrendement).

Bij het netto fondsrendement zijn de kosten voor het beleggingsfonds al verwerkt. Bij een beleggingsfonds betaal je bijvoorbeeld transactiekosten, een jaarlijkse beheervergoeding en eventueel overige kosten. Die kosten zijn van het bruto fondsrendement afgehaald om het netto fondsrendement te krijgen.

Maar het netto fondsrendement is nog niet het netto productrendement. Want de kosten voor de verzekering en voor andere kosten voor de beleggingsverzekering (bijvoorbeeld administratiekosten) zijn er nog niet afgetrokken. Bij het netto productrendement zijn alle kosten voor het beleggingsfonds en voor de beleggingsverzekering verwerkt. Het netto productrendement bepaalt ook wat je uiteindelijke opbrengst is.

Het netto productrendement is altijd lager dan het netto fondsrendement. Het netto fondsrendement is altijd lager dan het bruto fondsrendement.

Bruto fondsrendement:

het rendement van het fonds dat wordt gehaald zonder dat er kosten vanaf zijn

Netto fondsrendement:

het bruto fondsrendement waar de kosten van het beleggingsfonds zijn afgetrokken

Netto productrendement:

het bruto rendement van het fonds waar alle overige (product-)kosten en risicopremies vanaf zijn

Gemiddeld rendement

Je kan op verschillende manieren een gemiddelde berekenen. Zo heb je het meetkundig gemiddeld rendement en het rekenkundig gemiddeld rendement. In de Financiële Bijsluiter wordt het meetkundig gemiddelde rendement gebruikt.

De meeste mensen zullen aan het rekenkundig gemiddelde denken als je over "gemiddelde" praat. Je berekent het rekenkundig gemiddelde rendement door bijvoorbeeld de rendementen van de afgelopen drie jaar op te tellen en te delen door het aantal jaren. Waren de rendementen bijvoorbeeld 2%, 10% en 3%, dan is het rekenkundig gemiddelde rendement over die drie jaar 5% ($2\% + 10\% + 3\% = 15\%$ gedeeld door 3 jaar). De berekening van het meetkundig gemiddelde is ingewikkelder

In de Spits column "Rendement en toch verlies?" kan je meer lezen over het verschil tussen het rekenkundig en het meetkundige verschil. En welke verschillen dat kan opleveren. Lees het artikel via de 'zie ook' link.